

Jos. Šuman, a Hrvate bode opisaval g. prof. Jos. Starè. „Vienac“ piše: „Radovat će se svaki patriot, što je opis Hrvata preuzeo vestni prof. Starè, koj nam jamstvuje, da će u toj kolekciji hrvatsko pleme valjano i vjerno biti orisano.“ Tudi mi se radujemo in čestitamo, da sta opisovanje slovenskega in hrvatskega naroda prevzela dva večja moža, oba Slovenca in pospešnika našemu listu.

Opazke, kako je ravnati pri krajnih pozvedbah in komisijonalnih obravnavah o pritožbah po zakonu od 24. maja 1869., 6. aprila 1879., 28. marca 1880., in 30. marca 1881. leta vloženih zaradi napačnega preudarka posameznih zemljišč, gledé tega, ali so dolžna davek plačevati, ali so davka prosta, in zaradi napačne ucenitve v vrstilno tarifo. V Ljubljani 1881. 4^{ka}, 21 str. Natisnila Klein in Kovač. Založila c. kr. deželna cenilna komisija za uravnávo zemljiškega davka.

Preširnova „Nebéška procesija“. G. prof. dr. Jož. Pajek je v poslednjem, t. j. 8. snopiči celovškega „Kresa“, na 474. in 475. str. pod naslovom „Nekaj drobtinic iz slovenskega slovstva“ poleg družega objavil, da hrani g. doktorand Ulrih, odvetniški koncipijent v Mariboru, rokopis Preširnové pesni „Nebéška procesija.“

Kolikor jaz vem, natisnila se je bila „Nebéška procesija“ prvič v V. zvezku „Kranjske Čbelice“ 1848. l. str. 20—24, in kakor kaže pod nje naslovom v oklepu létница 1835, misliti je, da je to nje rojstveno leto. Ponatisnena je potem v „Klasji“ 1866. l. na str. 231—235 po „Čebelici“, in nekatere poprave jej tam nikakor ne delajo kvare. G. Ulrih bi stvoril slovenskemu občinstvu veliko ljubáv in ob jednem koristil slovenskemu slovstvu, ako omenjane pesni rokopis objavi prav od besede do besede. To je tem važneje, ker njega rokopis te pesni ni unicum, kakor svedoči odlomek iz pisma mojega čestitega znanca, nemškega pesnika, viteza dr. L. A. Frankla, ki mi je pisal, zbirajóč gradivo za životopis A. Grünov, lani 19. dné julija meseca poleg družega:

„Ich finde ein Gedicht „Nebéška procesija“ unter den Schriften Anastasius Grüns vor.

Nun sind mir, der ich der czechischen Sprache kundig bin, wol einzelne Wörter verständlich, vom Sinn des Ganzen verstehe ich vollends nichts.

Sie können mir eine Erklärung geben, ob das Gedicht ein Volkslied ist, das in irgend e'ner slov. Liedersammlung vorkommt, oder ein Gedicht von einem modernen Dichter.

Eigentlich interessirt mich das Gedicht nur darum, weil es, vielleicht ganz zufällig, in einem von Dr. Franz Prešérn an Anast. Grün gerichteten Briefe liegt, welch Letzterer ganz geschäftlich, keinerlei Beziehung auf das Gedicht enthält, und doch wäre es möglich, dass es von Prešérn ist, weil es der Empfänger gerade in diesen Brief gelegt hat, was übrigens auch ganz zufällig sein mag.“

Te mnogostranski spomina vredne besede poleg družega tehtovito dokazujejo, da se nahaja še jeden rokopis „Nebéške procesije“, in sicer v rókah nemškega pesnika, iz katerih bi se morebiti dobil, ako se možu potiplje prava žila.

Zanimivo bi zatorej bilo, če se objavi najprej Ulrihov rokopis, da bi ga čitatelji primerjali s prvim natisom, na katerega jedino se je bilo móči opirati 1866. l. izdajateljema „Klasja“. Izkušati hočem tudi jaz, da dobodem oménjeni drugi

rokopis „Nebéške procesije.“ Kakor se vidi iz dveh ^{razstav}ek v g. Frankla pismu, zlasti iz ^{poslednje}, nádejati se je v primeri z odtisom v „Čebelici“ varijante toli zanimive, da se izplača moj trud.

Jos. Cimperman.

Opazka ured. Gospod Ulrih nam je na našo prošnjo drage volje izročil ta zanimivi rokopis, katerega hočemo s potrebnim tolmačem o priliki objaviti.

Preširnova pušica nenatisnena do zdaj, a zapisana z njegovo roko slóve takó:

Izdajávcu Vólkmera fabul in pésem.

Slávo sramóti izdá čénč Vólkmera Murko 'zdajávic;

Njén al' apostel bó lákomen Iskarijót?

Matija Žvanut † umrl je 5. avg. v Trstu v 46. letu svojega delavnega življenja. Matija Žvanut je bil vsestranski omikan trgovec, plemenit rodoljub, velik prijatelj slovenske leposlovne knjige in blag osoben prijatelj mnogim književnikom slovenskim. Bodi mu blag in časten spomin!

Vojteh Ulrih † modroslovec na Dunaji, umrl je letos 6. julija v Kranji. Pokojni je v rokopisu ostavil mnogo liričnih in epičnih pesnij ter tudi dovršeno dramo „Svetoje“, o kateri je znan pesnik slovenski rekel, da je po vse originalna, da, celo genijalna. Literarno ostalino Ulrihovo mislijo v kratkem izdati prijatelji njegovi. Prezgodaj ga je vzela smrt!

A. A. Pásek.

Jurčičeva ustanova. Narodna slavnost, katero so 7. avgusta t. l. v prid Jurčičeve ustanove osnovali notranjski rodoljubi v Logateci, dala bode okolo 600 gld. čistega dohodka. Tako nam poroča prijatelj v osobinskem pismu. V Lipavi se snuje veselica z istim namenom.

Vjekoslav Klaić, kr. profesor v Zagrebu, Nikoličeva ulica 14, vabi na naročbo svojega dela: „Poviest Bosne od najstarijih vremena do pada Jajca g. 1528,“ ki bode 10–15 tiskanih pol obsežna do 1. oktobra t. l. prišla na svetlo ter bode stala 1 gld. do 1 gld. 50 kr.

Velika nesreča zadela je češki narod. Pogorelo je 13. avgusta prekrasno, l. 1868. osnovano in z ogromno požrtvovalnostjo vsega češkega naroda zidano narodno gledališče v Pragi, katero, do malega dozidano, imelo se je ta mesec slovesno odpreti. Škode je jeden milijon goldinarjev, zavarovano je bilo samo za 275.000 gld. Novih darov po požaru se je nabralo do zdaj uže okolo 446.000 gld. Cesar je daroval 20.000, cesarjevič 5000, mestni zbor praški 500.000 gld. V dveh letih mislijo novo gledališče sezidati.

Nekaj črtic o Rizziji. V predzadnjem „Zvonu“ omenja učeni in duhoviti kritik g. Levstik, govoreč o vrednosti Kleinmayerjeve zgodovine slovenskega slovstva, nemškega pesnika Rizzija. Dovolite, da objavim o Rizzijevem življenji nekaj črtic. Dvanajstleten deček prišel je Rizzi l. 1828. iz Kotoč (Kötschach) na Koroškem v Ljubljano, kjer se je učil do l. 1836. V Ljubljani se je Rizzi učil tudi slovenski ter poznal Preširna osebno. Uže mladenič sprijateljil se je Rizzi z našim pesnikom. Rizzi je v nemškem jeziku pesni zlagal, tudi je več Preširnovih pesnij preložil na nemški jezik, n. pr. „Moč spomina“ — „Die Macht der Erinnerung“, „Mornar“ — „Der Seemann“, ki sta natisnena v časopisu „Illyrisches Blatt“ br. 9. in 20. leta 1844. Pisal je Rizzi tudi prav dobro kritiko o Preširnovih poezijah, ki je bila priobčena v „Deutsche Monatsschrift aus Kärnten“,